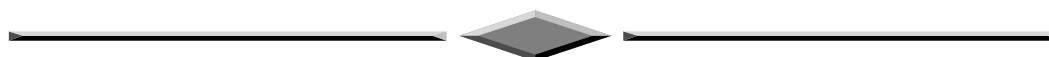


Elverum Kommunale Pensjonskasse



ÅRSRAPPORT 2018



Din trygghet!

Vi regner det meste som selvfølgelig. Ses i morgen konstatrer vi på veg frem fra jobben. Men ingen kjenner dagen før solen går ned. Det er ikke en selvfølge at vi får se morgendagen, i alle fall ikke at dagen blir tilsvarende den dagen vi har i dag.

Det er tusenvis av år siden mennesket lærte å beherske ilden. Men stadig ser vi at ilden behersker vår virksomhet. Hus brenner ned fordi noen har slurvet eller på grunn av hendelige uhell. Skog brenner og brenner godt når det er tørt, menneskelig svikt, naturlige forhold eller uhell.



Vi beveger oss i en kompleks og krevende trafikk situasjon. Heller ikke her går alt slik vi gjerne ønsker. Lysmarkeringen januar i regi av Trygg Trafikk viser en lite hyggelig del av virkeligheten.

Gjennom bilder i denne årsmeldingen vil vi rette oppmerksomhet mot en av våre medlemsbedrifter som hver dag opplever disse små og store katastrofene. De rammes ikke dem direkte. Men det preger dem. For oss er de viktige for å begrense vår ulykke.

De har et brennende engasjement!



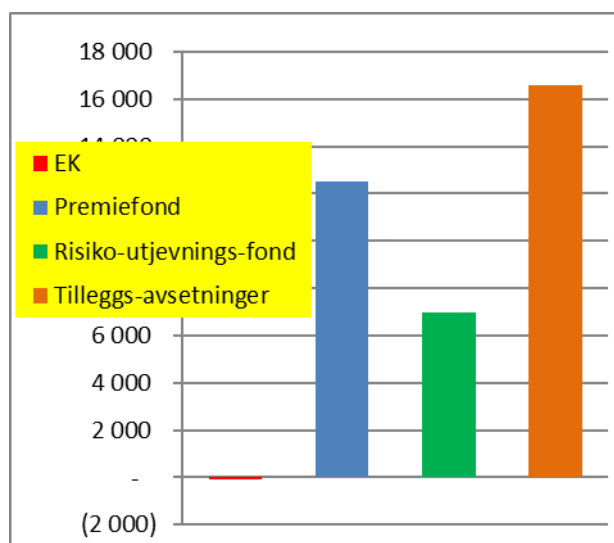
Takk til Midt-Hedmark Brann- og Redningsvesen IKS for bruk av bilder, og for den trygghet i samfunnet de bringer.

Styrets beretning

FORMÅL

«Pensjonskassens formål er å yte pensjoner til medlemmene og andre pensjonsberettigede i overensstemmelse med bestemmelsene om pensjonsforhold i hovedtariffavtalen i KS-området.» (Vedtektene § 1-1)

RESULTAT



Figur: Årets resultatfordeling.

2018 ble det dårlige året som vi jevnt søker å forberede oss på, men som kommer like ubeleilig. Verdijustert avkastning er på -1,25 %. Bokført avkastning er 4,27 %, etter at vi av forskjellige årsaker gjennom året realiserte mye. Forskjellen mellom avkastningene er kursreguleringsfond og urealisert gevinst i egenkapitalen.

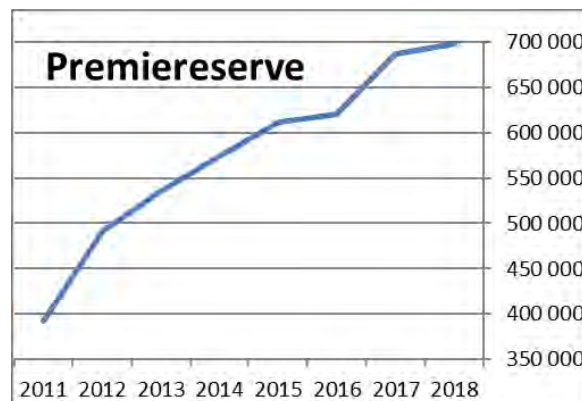
Forvaltningskapitalen har økt med 1,0 % til 963 405. Dette inkluderer en utflytting av 9 500 i forbindelse med at 110-sentralen ble skilt ut fra Midt-Hedmark brann- og redningsvesen IKS og flyttet til Hamar Kommune.

Pensjonskassen forvalter midler for medlemsbedriftene. Overskudd av denne forvaltningen avsettes til tilleggsavsetninger for å trygge pensjonskassens drift over tid og derigjennom medlemmenes rettigheter. Resten tilføres medlemsbedriftene som

premiefond. På grunn av endringer i solvensregelverket er 75 % tilbakeholdt til dekning av fremtidig risiko i finansmarkedet. 25 % tilføres premiefondet til fremtidig betaling av premie.

Risikoresultatet ble i år meget godt. Se mer om dette under pensjoner (side 8). 50 % av dette er satt av til Risikoutjevningfond. Med de svingningene vi opplever som liten pensjonskasse, ser vi behov for å jevne ut risikoen mellom år ved bruk av risiko-utjevningfondet.

Pensjonskassen har tilfredsstillende egenkapital og bufferkapital. Finanstilsynets stresstest I viser gjennom året varierende bufferkapitalutnyttelse rundt 90. Årlig innkalling av egenkapital vil fortsette. 2012. Det er et viktig bidrag til å kunne videreføre en kapitalforvaltning som over tid vil være god for medlemsbedriftene. Innkalling av egenkapital reflekterer også økte risiko for pensjonskassen ved økt pensjonsforpliktelser overfor medlemmene.



Figur: Utvikling i premiereserve (se også note 6).

Forvaltning av midler i finansmarkedet har en grunnleggende risiko som vi ikke kommer utenom dersom vi skal oppnå en tilfredsstillende avkastning. For å skjerme egenkapitalen mot denne risikoen kan vi avsette midler til tilleggsavsetninger. Disse kan benyttes for å dekke manglende bokført avkastning mellom 0 % og avkastningsgarantien (for tiden 2,52 % - se note 1).

Vår strategi fastsetter at tilleggsavsetninger skal være 1,5 til 2 ganger årets avkastningsgaranti. Den er nå i overkant av dette. På grunn av de nye solvenskravene planlegger styret å øke målet til 3 ganger årets avkastningsgaranti. Årets avsetningen er gjort i tråd med dette.

Bokført avkastning består i utbetalt rente, gevinst ved salg av instrumenter, leieinntekter og verdiøkning på eiendom.

SAMFUNNSANSVAR

Offentlig tjenestepensjon er solidarisk og langsiktig. Pensjonskassen søker å reflektere dette i sin kapitalforvaltning. Statens pensjonsfond utland definerer en grunnleggende etisk standard for plassering. Vi måler oss også mot andre standarder, slik som Storebrand, Nordea og KLP

Kapitalforvaltningen må være slik at en ikke understøtter virksomheter som gjør det mindre interessant å være pensjonist i fremtiden.

En pensjonsordning som bygger på solidaritet, må også være oppmerksom på solidariteten med de mennesker som bidrar til vår avkastning.

Jevnlig vurderes det om forvaltere bryter de etiske prinsipper vi ønsker å ha i vår kapitalforvaltning. Etisk profil har årlig en helhetlig drøfting i styret.

Samfunnsansvar i forvaltning er i ferd med å skifte fra å unngå å plassere midler i selskap som har en uønsket adferd til å søke å plassere i virksomheter som bidrar til en god utvikling. En slik søken påvirker valg av forvaltere. Statens Pensjonsfond Utland, påvirker kapitalmarkedet. Flere forvaltere tilbyr etter hvert samfunnsansvarlige plasseringer med god avkastning og god diversifikasjon.

Kjøp av forvalter- og rådgivingstjenester er i stor grad et tillitsforhold. Derfor er det for pensjonskassen viktig å vurdere hvordan de etiske refleksjonene er i leverandørens

virksomhet og hvordan de igjen reflekterer etisk ved vurdering av plasseringer.

Gjennom Grieg Investor AS kan vi følge opp etikken i våre plasseringer på detaljert nivå for aksjer. Fra 2018 har vi også kunnet gjøre det for rentepapirer. Vi retter også en forventning til Grieg om at de tar opp etiske forhold i sin dialog med forvalterne som anbefales.

Medlemsbedriftene våre er i hovedsak budsjettorienterte virksomheter med stabil kontinuerlig drift. Pensjonskassen legger derfor vekt på stabilitet i deres forpliktelse overfor pensjonskassen. Vi skal i minst mulig grad skape støy i deres budsjettarbeid.

FORVALTNING

Pensjon er i stor grad sparing. Forvaltning av spart kapital har to formål:

1. Sikre at vi oppnår avkastningsgarantien
2. Redusere kostnaden for medlemsvirksomhetene

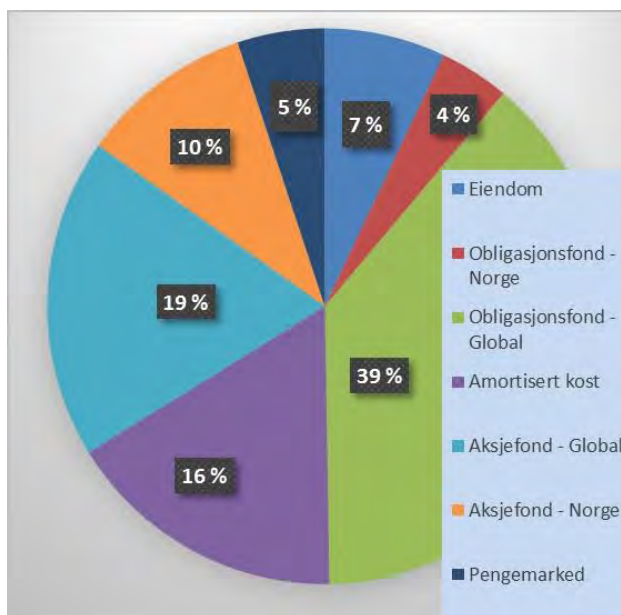
Kapitalforvaltningen følger en skriftlig strategi som styret årlig vurderer.

I påvente av nye regler for soliditet er den grunnleggende delen av strategien ikke endret i 2018. Forventet oppgang i renten medfører at durasjonen i obligasjonsporteføljen holdes moderat.

Styret gjør selv vedtak om plassering. «Obligasjoner som holdes til forfall» og «Lån og fordringer» reinvesteres i liten grad på grunn av rentenivået. Norske obligasjonsfond velges alternativt. Dette øker den regnskapsmessige risikoen noe. Bufferkapitalen anses å være tilfredsstillende for en slik behandling.

Løpende rapportering til styret inneholder porteføljens sammensetning i forhold til mandat (jf. kapitalforvaltningsstrategi), avkastning, lovbestemte krav til ansvarlig kapital og stresstest. Siste avlagte rapport gjennomgås i styremøte. Det har gjennom året ikke vært brudd med gjeldende

regelverk. Det har heller ikke vært behov for oppfølging ut over planlagte styremøter.



Figur: Fordeling mellom aktivaklasser (se note 2)

God avkastning setter krav til gode økonomiske buffere. Derfor legger styret kontinuerlig vekt på bygging av buffere for å ivareta muligheten for best mulig langsiktig avkastning. Dette går i noe grad på bekostning av kortsiktig avkastning.

Den svake avkastningen i 2018 skyldes i stor grad vår eksponering i aksjer. Vi ser også at valg av forvaltere ikke har vært til vår fordel i år.

Pensjonskassen har felles forvaltning av kollektiv- og selskapsporteføljen, jf. Forsikringsvirksomhetsloven (FVL) § 9-7 niende ledd. Dette er vedtatt avvirket fra 01.01.19.

Avkastningsresultatet i note 1 fordeles slik:

- Selskapsporteføljen: plassering av egenkapitalen og likviditet i forbindelse med driften utgjør 5,48 % av totalkapitalen. Dette utgjør det «Ikke-tekniske regnskapet».
- Kollektiv- eller kundeporteføljen utgjør 94,52 % og danner grunnlaget for det «tekniske regnskapet».

Fordelingen beregnes på grunnlag av inngående balanse.

Midlene forvaltes hovedsakelig i fond, valgt av styret, etter anbefaling fra rådgiver.

Prinsipielt er det korrekt å fordele mellom porteføljene kontinuerlig, f. eks ved hver månedsavslutning. Siden en pensjonskasse er et gjensidig selskap, eier medlemsbedriftene egenkapitalen og ingen part får over tid vesentlige fordeler eller ulemper med årlig avregning.

Med individuell portefølje fra 2019, vil det heller ikke være proratarisk fordeling av avkastning.

Kursreguleringsfondet er redusert med 51 174 som følge av realisering av investeringer og verdifall. Dette reduserer bufferkapitalen og kan føre til at vi må ta ned risikoen i porteføljen.

RISIKO

Kapitalforvaltningsstrategien setter krav til avkastning. Pensjonskassen har tidligere opplevd vesentlige tap med tilhørende reduksjon av egenkapital og bufferkapital, derved handlingsrom. Gjennom en forsiktig strategi er buffer og handlingsrom bygget opp. Ved gjennomgang av kapitalforvaltningsstrategien i 2018, ble strategien ikke endret i forhold til investeringsunivers, fordeling mellom aktivaklasser eller frihetsgrader.

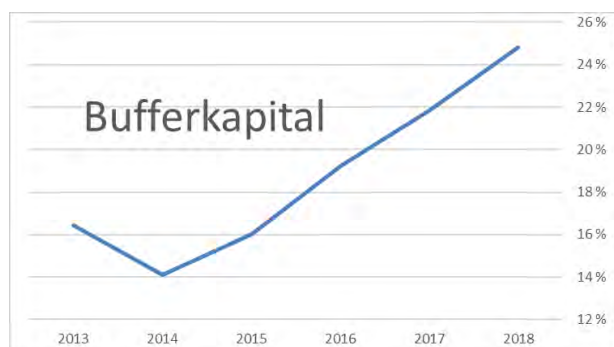
De risikomål som benyttes ved konstruksjon av porteføljen er:

- Standardavvik – som angir hvor mye verdier på aktiva kan svinge ut fra historiske data.
- Største historiske verdifall.
- Stresstest – er et tenkt scenario der en ser på endringer i verdier i porteføljen som følge av gitt fall i markedet.

Finanstilsynets stresstest I endres fra 2019. Måling av bufferkapitalutnyttelsen erstattes med et solvenskapitalkrav som skal være minst 100%. For å sikre dette også etter et fall, anses det at utnyttelse normalt bør

ligge på mellom 125 og 150 %. Gjeldende stresstest viser 72 %.

Fra og med 2019 kan en innregne fremtidige avtalefestede innbetalinger. EKP har siden 2012 årlig hatt innbetaling av egenkapital, som fordeles etter andel av premiereserve. Dette avtalesfestes og innregnes fra og med 2019. Nye regler viser 167 % (se note 4).



Figur: Utvikling i bufferkapital i prosent av total kapital (se note 4).

Bufferkapital dekker reduksjon av verdi på våre finansielle eiendeler ut over det som dekker forpliktelsene. Ikke realiserte gevinster er en viktig del av dette. Bufferkapitalen er ved årets slutt 238 848 og utgjør ca. 22 % av total kapitalen.

Tilleggsavsetningene brukes aktivt for å søke å realisere gevinster på et mest mulig gunstig tidspunkt.

Omløpsobligasjonene har i år gitt svak avkastning. Durasjonen i renteporteføljen holdes moderat for å begrense tapene når renten øker.

Obligasjoner som måles til amortisert kost har vært en viktig del av porteføljen på grunn av deres egenskaper ved beregning av kapitalkrav. Replassing av det som forfaller er i liten grad gjennomført da en må binde seg langt frem i tid for å oppnå en rente over avkastningsgarantien. Deres andel av porteføljen reduseres derfor. Dette gir større behov for bufferkapital.

Verdens finansmarkeder var i 2018 preget av usikkerhet på grunn av frykt for konsekvensen av en handelskrig mellom USA og Kina. Bedriftenes resultater har derimot vært jevnt gode. Verdsettelsen av

norske aksjer preges av at oljeprisen har variert en del, men at den har vært på et nivå som gjør at det igjen er god aktivitet i oljerelatert industri. Generelt er optimismen moderat hos enkeltpersoner og bedrifter. Dette preger den generelle handelen og derigjennom aksjekursene.

Pensjonskassen handler i norske kroner, men internasjonale fond vil naturlig preges av variasjoner i valuta. Valutarisiko er et avkastningsområde som er lite forutsigbart. Våre internasjonale plasseringer er i all hovedsak valutasikret internt i fondet.

Pensjonskassen kan normalt ikke være stor aktør i enkeltprosjekter. Dersom objektene delvis er finansiert med lån, begrenses pensjonskassens mulighet til å delta ytterligere. Pensjonskassen ser det derfor ikke som tjenlig å være aktør i det åpne lokale markedet. Dersom avkastningen er interessant og kostnaden for kommunen tilsvarende interessant, vurderes et samarbeid, f. eks om eiendom.

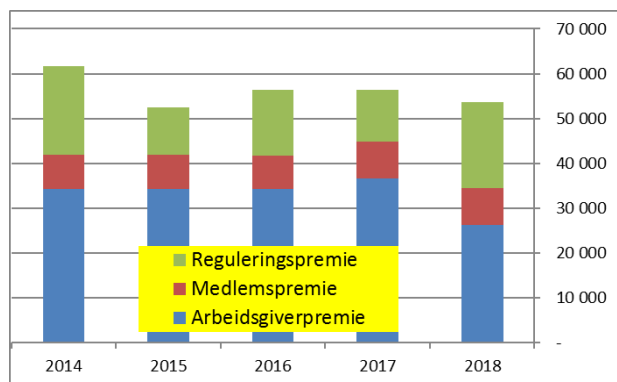
Nye solvensregler vil gi oss større frihet til investeringer. Men risikoen ved å være stor aktør i små prosjekter gjør at dette vil kreve betydelig bufferkapital. Dette vil trolig gjøre at slike prosjekter fremdeles vil være av liten interesse.

Endringene i kapitalforvaltningsreglene gjør at infrastruktur vil kunne bli en aktuell aktivaklasse. Som realaktiva har den underliggende materielle verdier som utvikler seg med samfunnsutviklingen. Dette gjør det attraktivt. Foreløpig er det ikke fremlagt prosjekter som er aktuelle å delta i.

PREMIEINNTEKTER

Arbeidsgiverpremien er fastsatt i tråd med anbefalingene fra aktuar. Medlemspremien er tariffestet.

Reguleringskostnaden er forholdsvis høy siden lønnsoppgjøret i 2018 var et hovedoppgjør.



Figur: Premieinntekter

Bedrifter med medlemmer som opptjener rettigheter:

- Elverum kommune
- Midt-Hedmark Brann og Redningsvesen IKS
- Elverum kommunale pensjonskasse
- SØIR (Sør-Østerdal Interkommunale Renovasjonsselskap IKS)

Bedrifter med medlemmer der det utbetales pensjon og der medlemmene bare har oppsatt rett:

- Agena AS
- Elverum Energi AS

PENSJONER

Pensjonskassen dekker risiko på sine områder for medlemsbedriftene. Vi kan ikke gjøre risikoreduerende tiltak på medlemsmassen. Når medlemsbedriftene fokuserer på sykefravær er det viktig at dette også følges opp i uføreperioden. Dels for mulig tilbakeføring, dels for unngå økt uførhet. Videre tror vi at et samarbeid om alderspensjonering over tid vil kunne gi reduserte kostnader for medlemsbedriftene og bedret livskvalitet for medlemmene.

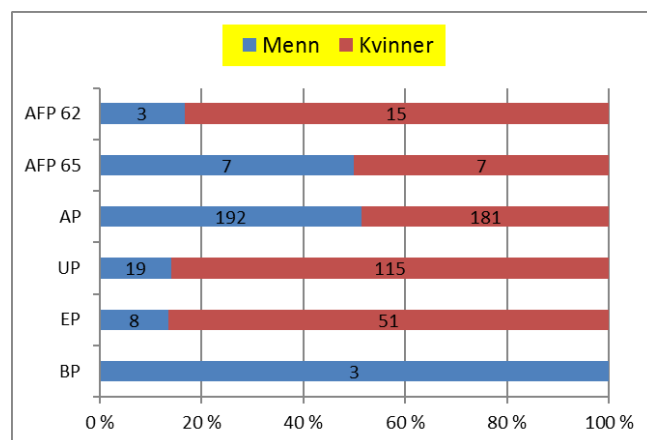
Det ser ut til at AFP-utbetalingene nådde en bunn i 2015. Kommunen reduserte høsten 2015 den økonomiske delen av seniorpolitikken. Økningen fra 2016 er forsterket i 2017 og fortsetter i 2018. De som tar ut tidligpensjoner gjør det i stor grad så snart rettigheten er tilgjengelig. Det er også en del som benytter delvis AFP som et

virkemiddel til forsøke å stå lenger i reststillingen.

Pensjonskassen registrerer økt pågang for pensjoner ved de innsparinger kommunen må gjøre for å få balanse i sin økonomi.

Enhver besparelse på pensjoner, medfører redusert fremtidig kostnad for medlemsbedriftene.

Det er vesentlig flere kvinner enn menn som tar ut AFP. Dette samsvarer dårlig med forholdet blant aktive medlemmer.



Figur: Pensjonistbestand

Alderspensjoner øker både i antall og beløp. Dette har en naturlig sammenheng med levealder, medlemsbestand og lønnsutvikling.

Etter et par unormale år, 2016 og 2017 er vi tilbake på trend, der vi konstaterer at forholdsvis mange tilbakeføres fra uførepensjon til aktive.

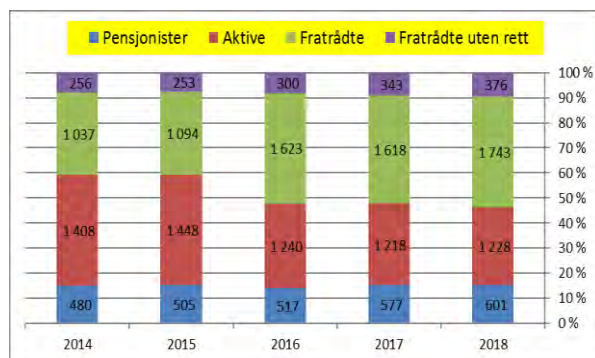
Det er grunn til bekymring at så stor andel av uførheten er blant kvinner. Disse er ansatt i sektorer som pleie og omsorg og barnehage.

Brutto uføre økte betydelig i 2017. Det er medlemmer med nedsatt arbeidsevne med mellom 20 og 50 %. NAV dekker ikke slike situasjoner. For at medlemmene ikke skal påføres vesentlig tap, dekker offentlig tjenstepensjon bortfall av utbetaling fra NAV. Derfor er det en betydelig kostnad for pensjonskassen. I 2018 har en god del av disse fått hel eller delvis tilbakeføring til

aktiv. Økonomisk er det en fordel for pensjonskassen, men ikke minst er det en fordel for medlemmet og arbeidsplassen.

Pensjonskassen inngikk i 2017 avtale med lege for vurdering av arbeidsevnen til brutto uførepensjonister. Noe av tilbakeføringen skyldes tiltak og vurderinger denne legen har bidratt med.

Det er vanskelig å forutsi endring i ytelser fra tjenstepensjonsordningen etter endringer i folketrygden fra 01.01.2011. Ny alderspensjon i offentlig tjenstepensjon er nå vedtatt. Foreløpig er endringene ikke innregnet i avsetningene.



Figur: Medlemsbestand

Den store endringen i fratrådte i fra 2015 til 2016 skyldes opprydding i medlemsregisteret. Endring av medlemssystem hos oss, lønssystem i kommunen samt endring av innmeldingsregelverk resulterte i at en del medlemmer som ikke lenger fylte kravet, fremdeles sto som aktive. Tilsvarende ble det gjort en ryddejobb i 2017. Fra 2018 er det gjort en endring i AFP-pensjonister i statistikken.

ADMINISTRASJON

På grunn av forholdsvis få aktive medlemmer vil administrasjonskostnadene være relativt høye. Styret er derfor tilfreds med at administrasjonskostnadene over tid er redusert i forhold til både premiereserve og forvaltningskapital.

Lokal plassering og tilhørighet gir pensjonskassen mulighet til å løse oppgaver som normalt påhviler medlemsbedriftene.

Videre bidrar pensjonskassen til utvikling av en personalpolitikk, som på lang sikt kan gi lavere pensjonskostnader for medlemsbedriftene. Gjennom dette mener styret at pensjonskassen er et godt instrument for medlemsbedriftene. (Se note 6)

INTERNKONTROLL

Forskrift om risikostyring og internkontroll av 22.09.08 har flyttet fokus fra kontroll til risikostyring. Pensjonskassen har etablert rutiner ut fra bransjestandard. Internkontrollen dekker de områder som er aktuelle for pensjonskassen og er tilpasset pensjonskassens omfang. Revisor avgir årlig uttalelse.

LEDELSE

Elverum kommunale pensjonskasse ble etablert i 1921 av Elverum kommune. Pensjonskassen er et gjensidig pensjonsforetak, med styret som øverste organ. Kontorsted er Elverum.

Virksomheten er forankret i lov- og forskriftsverk for finans- og forsikringsbransjen.

Finanstilsynet fører tilsyn med pensjonskassen.

Pensjonskassen har daglig leder i hel stilling som sitter i kontormiljø sammen med personalavdelingen i Elverum kommune. Arbeidsmiljøet er generelt godt. Det har ikke vært skader, ulykker eller sykefravær relatert til pensjonskassens virksomhet i 2018.

Styret har seks medlemmer. Kommune- og varamedlemmer. Minst en skal ikke være medlem eller ha tilknytning til ledelsen i medlemsbedriftene. To styremedlemmer med vara, velges av og blant aktive medlemmer og pensjonister.

Styret velges for samme periode som kommunestyret.

Virksomheten legger vekt på kjønnsbalanse. Styret består av 3 kvinner og 3 menn.

Pensjon er et kompetansekrevede område. Styremedlemmene skal være egnet i henhold til Finanstilsynets vurderinger og ha plettfri vandel innenfor fagområdet. Videre skal det i fellesskap være kompetent. Styret jobber aktivt med kompetanseutvikling.

ÅR	2018	2017
Møter	7	7
Saker	40	47

FORTSATT DRIFT

Pensjon har langsiktig perspektiv. Dette er nedfelt i rammeverket for pensjonskasser. Styret vurderer selskapets kapitalforhold som gode i forhold til risikoprofil og myndighetenes krav. Finansdepartementet har vedtatt nye krav til risikokapital. Stresstest pr 31.12.18 viser at vi tilfredsstillende de nye kravene fra 01.01.19.

Gjennom internkontroll, rapportering til offentlig myndighet, revisjon, aktuar og annen bistand, følger virksomheten opp endringer i regelverket. Styret mener at

pensjonskassen har god evne til å takle endringer.

Styret kjenner ikke til:

- forhold av viktighet for å bedømme pensjonskassens stilling og resultat som ikke fremkommer i regnskapet eller årsberetningen.
- forhold som har inntruffet etter balansedagen som har betydning for å bedømme pensjonskassens resultat og stilling.
- tvister som kan føre til annen vurdering av drift eller økonomi.

Avlagte regnskap viser etter styrets oppfatning et rettviseende bilde. Styret bekrefter at forutsetningen om fortsatt drift er til stede og lagt til grunn for regnskapet.

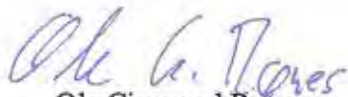
EKSTERNE PARTER

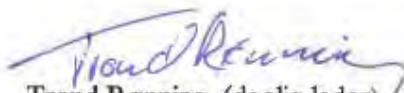
- Ernst & Young AS – revisor
- Lillevold & Partners AS - aktuar og forsikringsteknisk konsulent
- Grieg Investor AS - finansrådgiver
- Storebrand – systemleverandør og bistand pensjon

Elverum, 31.12.2018/26.03.2019

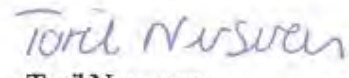

Per Kristian Hammer (styreleder)

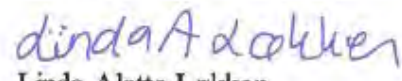

Dag Martin Bakken (nestleder)


Ole Gjermund Rønes


Trond Rønning (daglig leder)


Turid Olsen


Toril Nersveen


Linda Alette Løkken

Resultatregnskap

	Note	2 018	2 017
Premieinntekter			
Forfalte premier brutto	6	-53 685	-56 424
- Avgitt gjenforsikringspremie		63	65
Overføring av premiereserve og pensjonskapital mv fra andre	8	0	-10 519
Sum premieinntekter for egen regning		-53 622	-66 878
Netto inntekter fra investeringer - Kollektivporteføljen			
Renteinntekter og utbytte mv på finansielle eiendeler		-5 467	-5 733
Netto driftsinntekter fra eiendom		-1 563	-1 476
Verdiendringer på investeringer		46 625	-51 562
Realisert gevinst og tap på investeringer		-30 304	-12 226
Sum netto inntekter fra investeringer - Kollektivporteføljen	3	9 292	-70 997
Pensjoner			
Utbetalte pensjoner	7	24 946	21 989
Overføring av premiereserve og tilleggsavsetning mv til andre	8	9 473	0
Sum Pensjoner		34 420	21 989
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte			
Endring i premiereserve		19 635	66 536
Endring i tilleggsavsetninger	1	17 791	7 149
Endring i kursreguleringsfond		-51 174	44 623
Endring i premiefond		416	325
Overførte tilleggsavsetninger ved flytting	5	0	-997
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte		-13 332	117 636
Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte			
Overskudd på avkastningsresultat	1	5 930	2 417
Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene	1	6 121	0
Forsikringsrelaterte driftskostnader			
Forvaltningskostnader		1 786	1 546
Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader		2 805	2 756
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader	9/11	4 591	4 302
Resultat av teknisk regnskap		-6 601	8 469
Netto inntekter fra investeringer - Selskapsporteføljen			
Renteinntekter og utbytte mv på finansielle eiendeler		-293	-334
Netto driftsinntekter fra eiendom		-84	-86
Verdiendringer på investeringer	5	2 500	-3 004
Realisert gevinst og tap på investeringer		-1 625	-712
Sum netto inntekter fra investeringer - Selskapsporteføljen		498	-4 136
Forvaltningskostnader	9/11	96	90
Resultat av ikke-teknisk regnskap		594	-4 046
Resultat før skattekostnad		-6 007	4 422
Skattekostnader	13	0	0
Resultat før andre inntekter og kostnader		-6 007	4 422
Totalresultat		-6 007	4 422

Balanse - Eiendeler

	<i>note</i>	2018	2017
<i>Selskapsporteføljen</i>			
Investeringer -			
Bygninger og andre faste eiendommer			
Investeringseiendommer	2	2 087	2 257
Investering som måles til amortisert kost			
Investeringer som holdes til forfall		1 012	1 325
Utlån og fordringer		6 925	7 094
Eiendeler som måles til virkelig verdi			
Aksjer og andeler		15 193	18 245
Rentebærende verdipapirer		23 081	22 733
Sum investeringer	2	48 299	51 654
Fordringer			
Knyttet til premieinntekter		13	16
Andre fordringer			
Sum fordringer		13	16
Andre eiendeler (bank)	2	726	839
Sum eiendeler i selskapsporteføljen		49 037	52 509
<i>Kollektivporteføljen</i>			
Investeringer -			
Bygninger og andre faste eiendommer			
Investeringseiendommer	2	38 913	38 743
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
Investeringer som holdes til forfall		18 878	22 745
Utlån og fordringer		129 131	121 773
Eiendeler som måles til virkelig verdi			
Aksjer og andeler		283 302	313 187
Rentebærende verdipapirer		430 368	390 223
Utlån og fordringer		237	278
Bankinnskudd	2	13 538	14 404
Sum investeringer i kollektivporteføljen		914 368	901 351
Sum eiendeler i kundeporteføljene		914 368	901 351
Sum Eiendeler		963 405	953 861

Balanse - Egenkapital og forpliktelse

	<i>note</i>	2 018	2 017
Egenkapital			
Innskutt egenkapital		-54 477	-52 168
Opptjent egenkapital			
Risikoutjevningfond	5	-6 121	0
Annen opptjent egenkapital		5 307	5 193
Sum opptjent egenkapital		<u>-814</u>	<u>5 193</u>
Sum egenkapital		<u>-55 291</u>	<u>-46 975</u>
Forsikringsforpliktelser i livsforsikring - kontraktsfastsatte forpliktelser			
Premiereserve		-710 747	-691 112
Tilleggsavsetninger		-49 337	-31 546
Kursreguleringsfond		-111 864	-163 038
Premiefond		-34 533	-19 566
Sum forsikringsforpliktelser	5	<u>-906 481</u>	<u>-905 262</u>
Andre forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	11	-354	-303
Andre avsetninger for forpliktelser		-1 279	-1 321
Sum Andre forpliktelser		<u>-1 633</u>	<u>-1 624</u>
Sum egenkapital og forpliktelser		<u>-963 405</u>	<u>-953 861</u>

Elverum, 31.12.2018/26.03.2019


Per Kristian Hammer (styreleder)


Turid Olsen


Dag Martin Bakken (nestleder)


Toril Nersveen


Ole Gjermund Rønes


Linda Alette Løkken


Trond Rønning (daglig leder)

Kontantstrøm

Driftsaktiviteter	<i>note</i>	2018	2017
Premiebetalinger	6	53 622	56 359
Mottatt/Avgitt ved flytting	8	-7 837	11 516
Innbetalt premiefond	5	2 500	-1 407
Endring fordringer	2	45	-272
Leverandørkostnader	9	-3 063	-2 866
Lønn og honorarer	9	-1 623	-1 525
Endring kortsiktig gjeld		9	158
Pensjoner	7	-24 946	-21 989
Skatt	13	0	0
Sum		18 706	39 973
Investeringsaktiviteter			
Salg/Kjøp aksjer og obligasjoner		-31 054	-51 659
Endring fordringer			
Inntekter eiendom		1 833	1 805
Renter bankinnskudd		6 853	7 191
Renter av obligasjoner		0	0
Endring balanseførte renter		374	906
Sum		-21 994	-41 758
Finansieringsaktiviteter			
Innbetaling av egenkapital		2 309	2 202
Sum		2 309	2 202
Inngående saldo		15 243	14 826
Utgående saldo		14 264	15 243
Endring bank		-979	417

Endring egenkapital

	Innskutt egenkapital	Opptjent egenkapital				Sum opptjent	Sum EK
		Risikoutj. fond	Annen opptjent	Urealisert gevinst	Sum		
UB 2017	52 168	0	-15 322	10 129	-5 193	46 975	
Innbetalt	2 309				0	2 309	
Resultatført		0			0	0	
Årsresultat		6 121	2 543	-2 657	6 007	6 007	
UB 2018	54 477	6 121	-12 779	7 472	814	55 291	

Noter

INNHOLD

Note - Regnskapsprinsipper.....	16
Note 1 – Resultatanalyse	17
Note 2 – Finansielle eiendeler	18
Note 3 - Kapitalavkastning	20
Note 4 - Solvensmargin og bufferkapital	20
Note 5 - Forsikringsforpliktelser	21
Note 6 – Pensjonsordningen	21
Note 7 - Pensjoner	22
Note 8 - Flytting	23
Note 9 – administrasjon.....	23
Note 10 - Ytelser og lån til ledende ansatte.....	23
Note 11 – Pensjonskostnad egne ansatte	24
Note 12 - Nærstående parter	24
Note 13 - Skatt.....	25



NOTE - REGNSKAPSPRINSIPPER

Resultatregnskap består av teknisk og ikke teknisk regnskap med hver sine resultatbegreper. I tillegg fremkommer resultatanalyse i note 1 som er avgjørende for fordeling mellom medlemsbedrifter og selskap.

Generelt om regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er avlagt i samsvar med:

- Lov om årsregnskap mv. av 17.06.1998 nr. 56 (RL)
- Forskrift om årsregnskap m.m. for pensjonsforetak av 20.12.2011 nr 1457 RL § 10-1, tredje ledd. Sist endret 20.12.18.

Finansielle eiendeler

Felles forvaltning

Elverum kommunale pensjonskasse har valgt å gjennomføre felles forvaltning av selskaps- og kollektivporteføljen.

Investerings eiendom verdsettes til virkelige verdi i henhold til takst.

Obligasjoner som holdes til forfall vurderes til amortisert kost ved bruk av effektivrentemetoden. Nedskrivning ved sannsynlighet for verditap.

Ikke realisert gevinst på aksjer, andeler, obligasjoner og andre verdipapirer som holdes for omsetning, vurderes til virkelig verdi på balansedagen. Urealiserte kursgevinster på finansielle omløpsmidler føres til kursreguleringsfond.

Fordringer på premie og annet er balanseført til virkelig verdi og nedskrives ved sannsynlige tap.

Avsetninger

Premiereserven utgjør den forsikrings-tekniske kontantverdien av pensjonsrettigheter opptjent på beregningstidspunktet. Aktuar

gjennomfører beregningen som inkluderer erstatningsavsetninger etter IBNR¹/RBNS².

Tilleggsavsetninger representerer en forsikringsmessig buffer som kan brukes til å dekke manglende bokført avkastning mellom 0 % og avkastningsgarantien.

Premiefondet er resultat som er tilført kundene eller direkte innbetalt til fondet. Premiefondet kan anvendes til å dekke fastsatt premie. Midlene tilføres årlig garantert avkastning på nivå med årets opptjening.

Risikoutjevningfond er avsetninger av overskudd på risikoresultat og kan brukes til å dekke negativt risikoresultat. Fondet tilføres sin andel av avkastningsresultatet.

Kursreguleringsfond er ikke realiserte gevinster på finansielle eiendeler som tilhører kundene, målt til virkelig verdi.



Pensjonsforpliktelser egne ansatte

Pensjonskassens ansatte omfattes av kollektiv pensjonsordning som er ytelsesbasert i henhold til tariffavtale i KS-området.

Årets pensjonskostnad tilsvarende betalt arbeidsgiverpremie, korrigert for estimert endring i påløpt forpliktelse med fradrag for tilordnet andel av EKPs totale forsikringsfond beregnet etter IAS 19. I påløpte forpliktelser inngår forsikret AFP-ytelse (AFP 65-66).

¹ Hendelser som har skjedd, men ikke rapportert

² Hendelser som er rapportert, men ikke avgjort

Skatt

Pensjonskasser skattlegges etter samme regelverk som gjensidige livsforsikrings-selskaper.

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt er beregnet med en nominell sats på 25 % på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt skattemessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverseres eller kan reverseres i samme periode, er utlignet. Netto utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at denne kan bli benyttet.

Pensjonskassen ilegges 0,15 % formuesskatt av ligningsmessig netto formue.

NOTE 1 – RESULTATANALYSE

Pensjonskassens regnskap er to regnskap i ett. Det ene for midler forvaltet for medlemmene, det andre for selskapet.

Avkastning: Midler tilhører medlemmene til dekning av fremtidige pensjonsforpliktelser. Tabellen nedenfor viser hvordan dette fordeles.

Avkastning:	2018	2017
Verdjustert avkastning	-9 292	70 997
Ikke realiserede gevinster	51 174	-44 623
Garantert avkastning til premiefond	-416	-325
Avkastningsgaranti	-17 745	-16 381
Avkastningsresultat	23 722	9 669

Premiereserve gir følgende avkastning etter periode for opptjening:

- 2011 og tidligere, 3,0 %.
- 2012 til 2014, 2,5 %.
- 2015 og senere, 2,0 %.

Sats for gjennomsnittlig garanterte avkastning er beregnet av aktuar til 2,52 %. Oppsparte midler i en periode beholder sin garanterte avkastning. Gjennomsnittlig avkastning endres ved løpende oppsparing på nytt nivå og at

utbetalte pensjoner delvis forbruker oppsparte midler på gammel høyere sats.

Avkastningsresultatet er delt 75 % til tilleggsavsetninger og 25 % til premiefond. Etter at risikoutjevningfondet fått sin andel.

Administrasjon av selskapet – En del av premien som betales finansierer administrasjonen av pensjonsordningen, med styre, ansatte, kontorlokaler, programvare etc.

Administrasjon:	2018	2017
Administrasjonspremie:	4 755	4 828
- bokførte kostnader	-4 686	-4 392
Administrasjonsresultat	68	436
Premiesats, jf note 6	1,15 %	1,18 %

Administrasjonsresultatet går til egenkapitalen.

Risiko er en del av pensjonsordningen. Vi beregner forsikringsresultat som en residual. Denne avstemmes mot aktuars beregninger. I en stor populasjon og riktige forutsetninger, vil denne være svakt positivt. Da er premie, avsetninger og uttak i balanse med reservene. I en liten populasjon som vår, vil resultatet svinge mer da en hendelse kan påvirke mye. Pensjonskassen ser det derfor som viktig å ha et godt risikoutjevningfond.

Risiko:	2018	2017
Resultat før tilleggsavsetninger	35 850	5 142
- Avkastning selskap	498	-4 136
- Premie avkastningsgaranti	-413	-406
- Administrasjonsresultat	-68	-436
- Administrasjon selskap	96	60
- Avkastningsresultat	-23 722	-9 667
Risikoresultat:	12 241	-9 413

Risikoresultatet fordeles likt mellom risikoutjevningfondet og premiefondet.

Delresultatene for kollektivporteføljen forholder seg slik til resultat i teknisk regnskap – regnskap for kollektiv-porteføljen.

	2018	2017
Avkastningsresultat til Tilleggsavsetning	17 791	7 149
Avkastningsresultat til Premiefond	5 930	2 417
Risikoresultat til/fra Risikoutjevningfond	6 121	-4 726
Risikoresultat til premiefond	6 121	0
Til opptjent EK	-113	202
Fordelt resultat:	35 850	5 042

NOTE 2 – FINANSIELLE**EIENDELER****Finansielle investeringer**

Kapitalforvaltningsstrategien fastsetter at risikoen skal være moderat.

Følgende klasser benyttes:

- Obligasjoner som holdes til forfall
- Lån og fordringer
- Obligasjonsfond - norske
- Obligasjonsfond - internasjonale
- Aksjefond – norske
- Aksjefond – internasjonale
- Pengemarkedsfond –Norge
- Eiendom – Direkte eid
- Eiendomsfond

«Obligasjoner som holdes til forfall» og «Lån og fordringer» forvaltes diskresjonært av eksternt forvalter. Porteføljene består i hovedsak av norske obligasjoner. «Lån og fordringer» erstatter over tid «Obligasjoner som holdes til forfall». Pensjonskassen har som intensjon å holde klassen «Lån og fordringer» til forfall. «Lån og fordringer» gir mulighet til å selge enkeltpapirer dersom en spesiell situasjon skulle oppstå uten å være tvunget til å reklassifisere alt.

Ved verdsetting til amortisert kost svinger verdien lite og elementene stabiliserer resultatet. Instrumentene skal i seg selv innebære lav kredittrisiko.

Øvrige eiendelsklasser består for tiden av 3 til 6 fond. For aksjer benyttes både indeksfond og aktivt forvaltede fond. Alle fond er klassifisert som «holdt for omsetning».

Risiko

Pensjonskassen har en forvaltningsstrategi med forholdsvis moderat risiko. Risikoen

søkes redusert gjennom sammensetning av aktivaklasser og forvaltere.

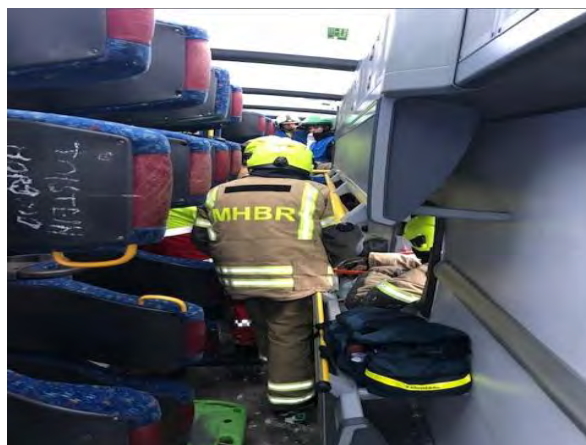
Måling av risiko gjøres gjennom ekstrapolering av historiske data og beregning av forventet avkastning og sannsynlig svingning. Målingen suppleres med stresstest og største historiske verdifall.

Aksjerisiko – Risiko for tap som følge av svingninger i markedspriser. Ved valg av etablerte fond med god historikk er risikoen for tap på grunn av svært liten.

Eiendomsrisiko – Risiko for svingninger i markedspris, herunder svingninger som følge av tomme lokaler.

Kredittrisiko - Risiko for endringer i rentenivå.

Valutarisiko – Risiko for svingninger i kurs mellom norske kroner og den valuta som fondet handler i. Pensjonskassen kjøper i all hovedsak andeler i fond som er valutasikret.



Likviditetsrisiko – Risiko for at en ikke får omsatt fondsandeler ved behov for likvider. Begrenses gjennom valg av utsteder.

Renterisiko – Risiko for endring av plasseringens verdi ved rentendringer i markedet. Reduseres ved at aksjer og rentepapirer i stor grad er motsykliske.

Motpartsrisiko – Risiko for at utsteder ikke kan gjøre opp for seg.

Finansielle investeringer

	Verdi- hierarki	Bokført verdi	Kostpris	Markeds- verdi	Andel av porteføljen	Avkastn. i %
Eiendomsfond	3	25 893	23 823	25 893	2,73 %	
Direkte eid	3	41 000	25 000	41 000	4,32 %	
Sum Eiendom		66 893	48 823	66 893		5,3
Obligasjoner holdt til forfall	2	19 891	20 248	25 036	2,10 %	
Lån og fordringer	2	136 056	118 574	127 076	14,34 %	
Sum måles til amortisert kost		155 947	138 823	152 112		3,63
Aksjefond - Norge	2	95 703	61 020	95 703	10,09 %	-4,08
Aksjefond - Global	2	176 900	111 857	176 900	18,64 %	-7,07
Sum aksjefond	2	272 603	172 877	272 603		
Obligasjonsfond - Norge	2	38 705	38 949	38 705	4,08 %	0,86
Obligasjonsfond - Global	2	366 422	347 085	366 422	38,62 %	-1,19
Likviditet/pengemarked	2	48 322	48 294	48 322	5,09 %	1,24
Sum verdipapirer med fast avkastning		453 449	395 379	453 449		
Sum		948 891	755 902	945 056	100 %	-1,25

Eiendom

Amundsengården, St. Olavsgt. 4, er kategorisert som investeringseiendom. Verdi fastsettes i henhold til IAS 40.

Taksten er gjennomført av frittstående og uavhengig takstmann som ikke har noen bindinger til andre aktører i eiendomsbransjen. Verditaksten er utført i henhold til Norges Takserings Forbunds regler, NS 3451 og NS 3940, og basert på visuell befaring uten inngrep i byggverket, supplert med enkle målinger. Normalleie er lagt til grunn. Ved beregning av tomteareal er arealet mellom bygning og gate, samt grunnflate på bygningen tatt med. Grunnlaget for verdifastsettelsen er en tomteverdi på 5 150 og en kapitalisert verdi på 2 378. Brutto årlig leieverdi er fastsatt til 2 740. Eiendommen ble taksert i 2017.

Elverum kommune leier bygget på en uoppsigelig avtale. Lokalene er tilpasset av leietaker for eget behov. Leietaker er ansvarlig for vedlikehold. Bortfall av leieinntekter anses ikke som en reell risiko, derfor er faktisk leie satt lavere enn takstens leieverdi.

Med unntak av eiendom er markedsverdi bestemt i eller beregnet på grunnlag av verdsettelse i «aktive» markeder.

	2018	2017
Anskaffelseskost 2005	25 000	25 000
Tidligere reguleringer	16 000	7 500
Årets regulering	-	8 500
Bokført verdi	41 000	41 000

Bankinnskudd

	2018	2017
Drift	11 639	12 566
Forvaltere	1 814	1 905
Skatt	810	772
Sum	14 264	15 243

Fordringer

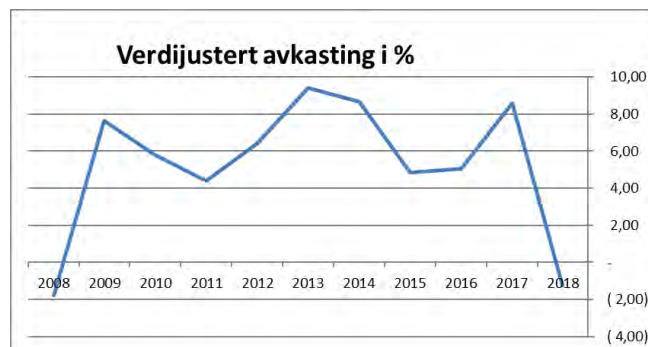
	2018	2017
Medlemsbedrifter	250	294
Sum	250	294

Fordeling mellom porteføljene

	Kunde	Selskap	Sum
Finansielle eiendeler	900 593	48 299	948 891
Bankinnskudd	13 538	726	14 264
Fordringer	237	13	250
Sum	914 368	49 037	963 405

NOTE 3 - KAPITALAVKASTNING

	2018	2017	2016	2015	2014
Verdjustert avkastning i %	(1,25)	8,59	5,07	4,84	8,67
Verdjustert avkastning i kr	(9 790)	75 133	40 481	39 105	60 311
Kollektivporteføljen	(9 292)	70 997	38 247	36 909	56 842
Selskapsporteføljen	(498)	4 136	2 234	2 196	3 469
Sum eiendeler	963 405	953 861	836 280	816 495	761 719
Bokført avkastning i %	4,27	2,54	3,82	2,21	3,82



Figur: Verdjustert avkastning i prosent.

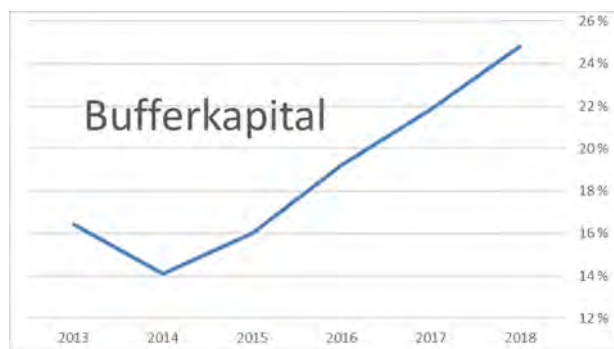
NOTE 4 - SOLVENSMARGIN OG BUFFERKAPITAL**Solvensmargin**

Solvensmarginkravet for pensjonskassen i henhold til Finanstilsynets standard for rapportering.

Ansvarlig kapital – Kjernekapital for 2017 er endret fra fjorårets rapportering slik at det er i overensstemmelse med data som er sendt til Finanstilsynet. Øvrige tall for 2017 er uendret.

	2018	2017
Solvensmarginkrav	30 609	29 132
Ansvarlig kapital - Kjernekapital	61 673	46 975
Tilleggsavsetninger	48 242	31 544
Risikoutjevningfond	6 933	0
Solvenskapital	89 261	62 747
Solvensmargin i %	292 %	215 %

Datagrunnlaget for stresstestene er hentet fra risikobasert tilsyn rapportert til Finanstilsynet pr 31.12.

**Stresstest I**

	2018	2017
Renterisiko	21 526	15 625
Aksjerisiko	90 020	125 533
Eiendomsrisiko	16 723	16 313
Valutarisiko	35 170	38 877
Spreadrisiko	44 157	41 328
Korrelasjons og markedsrisiko	(52 597)	(50 913)
Forsikringsrisiko	37 531	17 988
Motpartsrisiko	1 039	-
Operasjonell risiko	3 891	4 123
Korrelasjon - total risiko	(24 919)	(12 699)
Tapsabsorberende evne utsatt skatt		
Samlet risiko	172 541	196 175
Egenkapital 18/Solvensmargin 17	71 287	3 239
Tilleggsavsetning ett år	18 797	18 193
Overskytende tilleggsavsetninger	29 451	13 351
Kursreguleringsfond	111 864	163 041
Merverdi av eiendeler	1 979	4 905
Korreksjon beste estimat	5 470	5 288
Samlet bufferkapital	238 848	208 017
Bufferkapitaldekning i 1 000 kr	66 307	11 842
Bufferkapitalutnyttelse	72 %	94 %

Fra 2019 endres reglene. Det skal da vurderes etter den omvendte brøken.

Nå: $172\,541/238\,848 = 72\%$.

Samtidig skifters noen begreper:

- Bufferkapital bli Ansvarlig kapital
- Samlet risiko blir solvenskapitalkrav.

Ny: $238\,848/172\,541 = 138\%$.

Beregninger endres og Solvenskapitaldekning er 167 % pr 01.01.19.

NOTE 5 - FORSIKRINGSFORPLIKTELSER

	Premie- reserve	Tilleggs- avsetning	Premie- fond	Kursreg. fond	Total	Risikoutj.- fond
Inngående balanse	691 112	31 546	19 566	163 038	905 262	0
Resultatførte avsetninger	19 635	17 791	416	-51 174	-13 332	0
Resultattilordning		0	12 051	0	12 051	6 121
Inn-/utbetalinger		0	2 500	0	2 500	0
Utgående balanse	710 747	49 337	34 533	111 864	906 481	6 121

Pliktige avsetninger er balanseført med **100 %** dekning etter beste estimat.

	2018	2017	2016	2015
Arbeidsgiverpremie - Løpende	26 332	36 674	34 246	33 024
Premiefond i % av løpende premie	133 %	53 %	53 %	65 %
Bruk av premiefondet	2 500	-1 407	-6 592	-10 859
Flyttet premiefond	-26,5		-1 194	

NOTE 6 – PENSJONSORDNINGEN**Beskrivelse av pensjonsordningen**

Avtalen er kollektiv pensjonsordning etter tariffavtale med Kommunenes Sentralforbund (KS).

Pensjonen er ytelsesbasert med netto garanti på 66 % av sluttlønn ved full opptjening i forhold til gjennomsnittlig stillingsprosent. Utbetaling samordnes med folketrygden.

Avtalen omfatter også uførepensjon og etterlattepensjon.

Bedrifter med medlemmer som opptjener rettigheter:

- Midt-Hedmark Brann og Redningsvesen IKS
- Elverum kommunale pensjonskasse
- SØIR (Sør-Østerdal Interkommunale Renovasjonsselskap IKS)
- Elverum kommunes ansatte som ikke har pliktig medlemskap i Statens Pensjonskasse eller KLP.

Bedrifter med medlemmer der det utbetales pensjon og der medlemmene bare har oppsatt rett:

- Agena AS
- Elverum Energi AS

Endringer i forutsetninger

Redusert dødelighet på 10 % gir

- Økt premiereserve på 18 000.
- Økt uførehypighet på 15 % gir
 - Økt premiereserven på 3 000.

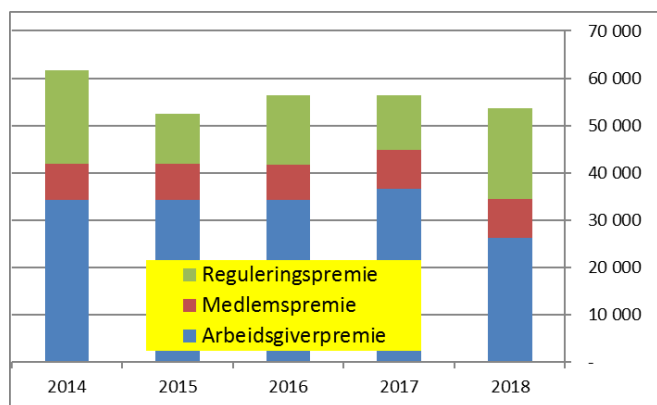
Pensjonskassens uføregrunnlag ble sist endret i 2012.

Forfalte premier

Pensjonskassens styre fastsetter årlig premiesatsen i pensjonsordningen etter anbefaling fra aktuar.

- Arbeidsgiver 9,5 %.
- Medlemspremien 2,0 %.
- Premiene er fastsatt i % av pensjonsberettiget lønnsgrunnlag.
- Innbetalt premie avregnes mot premiefondet i henhold til aktuars beregning av påløpt premie.
- Reguleringspremien er innkrevd i forbindelse med lønns- og G-reguleringen og kjent lønnsvekst per september. Innbetalingen blir avregnet mot premiefondet pr 31.12. etter aktuars beregning av faktisk reguleringskostnad.

	2018	2017
Arbeidsgiverpremie	21 165	31 440
Administrasjonspremie	4 755	4 828
Rentegaranti	413	406
Sum arbeidsgiver	26 332	36 674
Medlemspremie	8 095	8 117
Reguleringspremie	19 258	11 632
Sum forfalte premier	53 685	56 423
Til/Fra premiefondet	2 500	(1 407)
Innbetalt	51 184	55 017



Figur: Premieinntekter

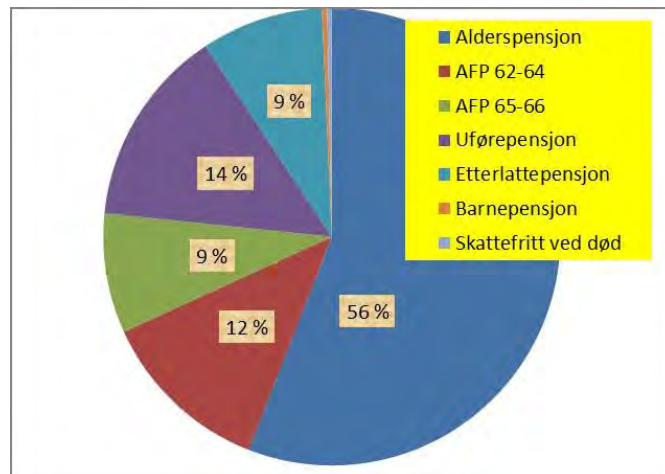
Medlemmer i ordningen

	2018	2017
Pensjonister	601	577
Aktive	1 228	1 218
Fratrådte	1 743	1 618
Fratrådte uten rett	376	343
Uførepensjonister	134	127
Alderspensionister	373	372
Etterlattepensionister	59	58
Barnepensjonister	3	3
Avtalefestet pensjon	32	17
Sum	3 948	3 756

På grunn av rydding i registeret, avviker fjorårstallene noe i forhold til det som ble presentert i årsrapporten for 2017.

NOTE 7 - PENSJONER

På ikke forsikret AFP, (AFP 62-64) betales det arbeidsgiveravgift. Disse pensjonene refunderes inkludert arbeidsgiveravgift.



Figur: Erstatninger fordelt på grupper

Pensjonsutbetalinger

	2018	2017
Alderspension	17 989	15 369
AFP 62-64	3 938	3 156
AFP 65-66	2 723	2 050
Uførepensjon	4 517	4 338
Etterlattepensjon	2 777	2 819
Barnepensjon	119	115
Skattefritt ved død	103	208
Overføringsavtalen - utbetalt	1 836	1 724
Overføringsavtalen - innbetalt	(5 095)	(4 547)
Refundert AFP 62-64	(3 961)	(3 243)
Sum	24 946	21 989

Endringer i pensjonsutbetalinger

	2018	2017
Alderspension	17 %	5 %
AFP 62-64	25 %	88 %
AFP 65-66	33 %	-11 %
Uførepensjon	4 %	-1 %
Etterlattepensjon	-1 %	22 %
Barnepensjon	3 %	-23 %

Endring i AFP 62-64 gir delvis signaler om generasjonsskifte. Det kan også være et uttrykk for at kommunen fjerner den økonomiske delen av seniorpolitikken.

NOTE 8 - FLYTTING

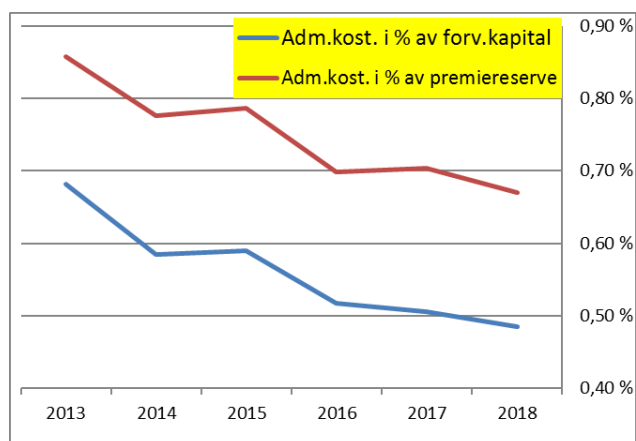
110-sentralen som var en del av Midt-Hedmark Brann og Redningsvesen har flyttet.

Art:	Beløp	
Avgitt premiereserve:	(9 168)	
Tilleggsavsetninger:	(305)	(9 473)
Flyttet preiefond		(26)
Avgitt ved flytting		(9 499)

NOTE 9 – ADMINISTRASJON

	2018	2017
Lønn og honorar	1 623	1 525
Kontorkostnader	94	138
Lisenser/ IT kostnader	592	511
Konsulenthonorar	1 895	1 652
Medlemsavgifter m.v.	53	81
Revisjon	131	166
Revisor - konsulenttjenester	18	18
Aktuar	280	299
Sum	4 686	4 392
Ikke tenknisk regnskap	4 591	4 302
Teknisk regnskap	96	90
Sum	4 686	4 392

Det har i 2018 vært 1 ansatt i pensjonskassen.



Figur: Administrasjonskostnad mot premiereserve og forvaltningskapital.

**NOTE 10 - YTELSER OG LÅN TIL
LEDENDE ANSATTE**

Styret godtgjøres i henhold til grunnbeløpet (G) i Folketrygden.

1 G for leder, 1/2 G for øvrige. I tillegg tilstås 4 % av G per møte.

Tapt arbeidsfortjeneste dekkes ikke.

	2018	2017
Trond Rønning (daglig leder)	800	730
Per Kristian Hammer (leder)	118	116
Dag Martin Bakken (nestleder)	70	73
Toril Nersveen	70	69
Turid Olsen	67	69
Linda Alette Løkken	74	73
Ole Gjermund Rønes	74	73
Sum styrehorar	475	473



Daglig leder har pensjonsrettigheter på samme vilkår som øvrige medlemmer i pensjonsordningen.

Det er ikke gitt lån eller garantier til daglig leder eller medlemmer av styret.

Det er ikke avtalt særskilt vederlag ved fratredelse, opphør eller endring av ansettelsesforhold eller verv.

NOTE 11 – PENSJONSKOSTNAD**EGNE ANSATTE**

	2018	2017
Pensjonsforpliktelse	1 168	1 080
Pensjonsmidler	-858	-814
Netto forpliktelse	310	266
Akkumulert gevinst/tap	-	-
Verdi forpliktelse til balansen	310	266
Arbeidsgiveravgift	44	37
Bokført pensjonsforpliktelse	354	303
Pensjonsopptjening	160	133
Rentekostnad på pensjonsforpliktelse	26	20
Avkastning på pensjonsmidler	-20	-14
Amortisering av estimatavvik	-	-
Pensjonskostand	165	138
Innbetalt premie	-70	-78
Aktuarielt tap	-51	-46
Arbeidsgiveravgift på aktuarielt tap	7	6
Endring i balansen	51	20

Økonomiske forutsetninger	2018	2017
Diskonteringsrente	2,60 %	2,40 %
Avkastning på pensjonsmidler	2,60 %	2,60 %
Årlig lønnsvekst	2,75 %	2,50 %
Årlig G-regulering	2,50 %	2,25 %
Årlig pensjonsregulering	1,75 %	1,50 %
Arbeidsgiveravgift	14,10 %	14,10 %
Korridor grense for amortisering av	10,00 %	10,00 %

NOTE 12 - NÆRSTÅENDE PARTER

Elverum kommunen er i denne sammenheng ansett som nærstående part da de er dominerende kunde og oppnevner 4 av 6 medlemmer til styret. Vi har hatt følgende transaksjoner:

	2018		2017	
	Inntekter	Kostnader	Inntekter	Kostnader
Ordinær premie	38 911		37 442	
Reguleringspremie	17 469		9 954	
AFP	4 516		3 601	
Husleie	1 833		1 805	
Leie lokaler inkl IKT		293		288
	62 729	293	52 802	288



NOTE 13 - SKATT

	2018	2017
Beregning av grunnlag for inntektskatt:		
Resultat før skattekostnad	6 007	-4 422
<i>Permanente forskjeller:</i>		
Gevinst /tap ved salg av aksjefondsandeler	0	-155
Forskjell i resultat deltakerlignet selskap	0	0
Korreksjon tidligere år	0	-40 549
Endring urealisert poster innenfor fritaksmetoden	875	-2 564
Sum permanente forskjeller	875	-43 268
Endring i midlertidige forskjeller:		
Endring urealiserte poster utenfor fritaksmetoden	161 657	-44 659
Endring pensjonsforpliktelser egne ansatte	51	51
Eiendommer	8 418	7 377
Obligasjoner og fordringer	-3 507	803
Risikoutjevningssfond	0	4 624
Sum endring midlertidige forskjeller	166 620	-31 804
Anvendt underskudd	-173 502	0
Årets skattegrunnlag	0	-79 494
Spesifikasjon av forskjeller mellom skattemessige og regnskapsmessige verdier:		
Urealiserte poster utenfor fritaksmetoden	2 895	164 552
Eiendommer	920	9 338
Pensjonsforpliktelser egne ansatte	-354	-303
Obligasjoner og fordringer	-185	-3 692
Korreksjon av urealiserte poster	0	0
Risikoutjevningssfond	0	0
Framførbart underskudd	-11 743	-185 245
Grunnlag utsatt skatt/utsatt skattefordel (-)	-8 468	-15 350

Utsatt skattefordel er ikke innregnet som eiendel i balansen da det er usikkerhet knyttet til om denne kan utnyttes.

